

# Protokół

## 5. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. Września 1883.

Początek o godzinie 11. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, książę Władysław Sapieha, Tytus Siengulewicz i Jan hr. Stadnicki.

Obecnych posłów 124.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z czwartego posiedzenia został złożony w biurze sejmowym.

Sekretarz poseł Badeni Stanisław czyta spis petycyj od Nr. 60—81 wniesionych do Wysokiego Sejmu a przydzielonych następującym komisjom:

Edukacyjnej Nr. 60, 61, 62, 67 i 71; administracyjnej Nr. 76; drogowej Nr. 63 i 78; prawniczej Nr. 64, 65 i 66; budżetowej Nr. 69, 70, 72, 73, 74, 80 i 81; petycyjnej Nr. 68, 75, 77 i 79.

Marszałek zawiadamia Izbę, że ukonstytuowały się dwie komisye mianowicie:

Petycyjna: Przewodniczący p. Golejewski, zastępca przewodniczącego p. Lenartowicz, sekretarze p. Łukasiewicz i p. Bereźnicki

Drogowa: Przewodniczący p. Męciński, zastępca przewodniczącego p. Starowiejski, sekretarz p. Gnoiński.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z preliminarzem funduszków indemnizacyjnych na rok 1884. Na wniosek p. Wereszezyńskiego odsyła Izba ten przedmiot do komisji budżetowej.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności wykonanych celem wprowadzenia w życie Banku krajowego. Sprawozdawca p. Wereszezyński uwolniony od czytania, wnosi odesłać ten przedmiot do komisji bankowej z 7 członków składać się mającej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Władysława Łozińskiego z mniejszych posiadłości okręgu wyborczego Turka-Borynia.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Poseł Antoniewicz wykazując nielegalności przy wyborze zasłaje wniosek następujący:

Wybór z mniejszej posiadłości Turka-Borynia niesprawdza się obecnie tylko odstępuje się akta c. k. Namiestnictwu do dalszego zbadania.

P. Męciński popiera wniosek Wydziału krajowego. Marszałek podaje do poparcia wniosek p. Antoniewicza, Izba takowego jednak nie popiera.

P. ks. Sieczyński przemawia przeciw uznaniu tego wyboru za ważny i wnosi: Wysoka Izba zechce uchwalić że wybór posła z Turki p. Łozińskiego nie ważny ze względów agitacyi uczucia religijne obrażającej. Po przemowie posłów Grossa, Antoniewicza i Żurowskiego, p. Stadnicki Jan stawia wniosek zamknięcia dyskusyi, który Izba uchwała.

Sprawozdawca odpierając zarzuty pp. Antoniewicza i Sieczyńskiego obstaje przy wniosku uznania tego wyboru za ważny. Marszałek daje do poparcia wnioszek p. Sieczyńskiego, wniosek ten nie został należycie poparty.

Następnie Marszałek podaje pod głosowanie wniosek Wydziału krajowego. Izba ten wniosek uchwała.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła Alfreda hr. Potockiego z gmin wiejskich okręgu wyborczego Podhajce-Kozowa.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Po przemówieniu pp. Romańczuka, ks. Romana Czartoryskiego, Golejewskiego, ks. Jerzego Czartoryskiego i Sprawozdawcy, Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Antoniewicza Mikołaja z gmin wiejskich okręgu wyborczego Stryj-Skole.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Stanisława Kluckiego z gmin wiejskich okręgu wyborczego Kęty-Biała-Oświęcim.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Aleksandra Łukaszewicza z wiejskich posiadłości okręgu wyborczego Bohorodeczany-Sołotwina.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Apolinarego Hoppena z wiejskich posiadłości okręgu wyborczego Dolina-Bolechów-Rożniatów.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie wyboru tego za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusyi.

Marszałek uprasza powyższych posłów aby złożyli przyrzeczenie podług roty odczytanej przez p. Badeniego Stanisława po polsku i p. Siengalewicz po rusku. — Posłowie składają przyrzeczenie.

P. Władysław Badeni, członek Wydziału kraj. stawia wniosek, ażeby Wydziałowi krajowemu wolno było wnosić przed Wysoką Izbę sprawozdania o pobieranie myt, opłat i dodatków gminnych i t. p. sprawy wprost do drugiego czytania bez poprzedniego drukowania.

Izba ten wniosek uchwała.

Sekretarz p. Stanisław Badeni odczytuje dwa wnioski złożone do łaski Marszałkowskiej.

1) p. Hausnera następującej treści:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd po raz drugi, aby przed otwarciem ruchu na kolei galicyjskiej transwersalnej został utworzony dla sieci kolei żelaznych galicyjskich państwowych i przez Państwo administrowanych, osobny zarząd główny z siedzibą w kraju, na wzór organu administracyjnego, wprowadzonego w życie dla zachodniej grupy kolei państwowych i przez Państwo administrowanych



rozporządzeniem c. k. Ministerstwa handlu z dnia 26. Lutego 1882 (Nr. 25 dz. u. p.) Wnioskodawca Otto Hausner.

Borkowski, Fruchtmann, Zamoyski, Czartoryski, Władysław Koziębrodzki, Męcński, Zygmunt Dębowski, Chrzanowski Leon, Stanisław Badeni, A. Rej, Seweryn Henzel, K. Scipio, Gross, Romanowicz, Max, Romer Gustaw, Stanisław Stadnicki, R. Łubieński, Sapieha, Rybicki, E. Czerkawski.

2. p. Merunowicza:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Ponawiając jednomyslnie powziętą uchwałę z dnia 10. Października 1882, Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w drodze właściwej przyprowadził do skutku wszechstronne uregulowanie stosunków wyznaniowych ludności izraelskiej, a w szczególności, ażeby przeprowadził w całym kraju odpowiednią organizację gmin wyznaniowych przy przestrzeganiu zasady, by z zakresu działania tych gmin wyznaniowych i ich przełożeń wykluczone było wszelkie wkraczanie w dziedzinę nstaw cywilnych i administracyjnych. Wnioskodawca Teofil Merunowicz.

Stan. Rozwadowski, Janko, Rey, Madeyski, W, Żuk Skarszewski, Majer, Małeck, Władysław Koziębrodzki, Feliks Biliński, Kowalski, Leniński, Romańczuk, Tyszkiewicz, Wasilewski, Bereźnicki, Mikołaj Sieczyński.

Marszałek oświadcza iż z powyższymi wnioskami dostatecznie popartymi postąpi wedle regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 1. minut 10 i czyta.

### Porządek dzienny

6. posiedzenia 1. sesji V. peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie w poniedziałek dnia 24. września 1883. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z zamknięciem rachunków funduszów indemnizacyjnych za rok 1882.

2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem o zmianę uchwały Wysokiego Sejmu z 29. maja 1875 co do przeniesienia miejscowości Bienkówka z okręgu Sądu powiatowego w Myślenicach a przeniesienia do okręgu Sądu powiatowego w Makowie. — Sprawozdawca poseł Podlewski.

3. Sprawozdanie komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego względem zmiany uchwały Wysokiego Sejmu z 29. maja 1875 co do przeniesienia miejscowości Iskań z okręgu Sądu powiatowego w Birczy i Starostwa Dobromilskiego, do okręgu Sądu powiatowego w Dubiecku i Starostwa Przemyskiego. — Sprawozdawca poseł Lenartowicz.

4. Sprawozdanie komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia gmin: Kozłów, Dmuchawiec i Pokropiwna z okręgu Sądu powiatowego w Kozowej i Starostwa w Brzeżanach, do okręgu Sądu powiatowego i Starostwa w Tarnopolu. — Sprawozdawca poseł Lenartowicz.

5. Sprawozdanie komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia gminy Pasierbiec z okręgu Sądu powiatowego w Wiśniczu i Starostwa Bocheńskiego do okręgu Sądu powiatowego i Starostwa w Limanowej. — Sprawozdawca poseł Lenartowicz.

6. Sprawozdania Wydziału krajowego o udzielenie prawa do poboru myt. — Sprawozdawca poseł Badeni Władysław.

7. Wybór komisji górniczej (z 7 członków) i bankowej (z 7 członków).

Marszałek krajowy:

**Dr. Zyblikiewicz w r.**

Sekretarze:

**Dr. St. Badeni w. r.**

**Siengalewicz w. r.**

# Spis petycyj

*wniesionych po dzień 22. września 1883.*

60. Nauczyciele gimnazjum IV. we Lwowie przez p. Pławickiego o polepszenie stanowiska nauczycieli szkół średnich
61. Grono nauczycieli gimnazjum św. Anny w Krakowie przez p. Stanisława Tarnowskiego o polepszenie stanowiska nauczycieli szkół średnich.
62. Nauczyciele gimnazjum Bocheńskiego przez p. Hoszarda jak wyżej.
63. Wydział powiatowy Podhajecki przez p. Torosiewicza o autentyczną interpretację końcowego ustępu §. 12. ustawy drogowej.
64. Gmina i właściciel dóbr Sapowa Józef Ochocki przez p. Żywickiego o wyłączenie jej z okręgu Starostwa w Podhajeckach a wcielenie do okręgu Starostwa w Buczaczu.
65. Dr. Alfons Małdziński i 18 towarzyszy przez p. Zborowskiego o pozostawienie c. k. Sądu powiatowego w Kryniey.
66. Rektorat szkoły politechnicznej we Lwowie przez p. Radziszewskiego o przyznanie każdoczesnemu rektorowi politechniki głosu w Sejmie.
67. Alojzy Kapłński nauczyciel przez p. Buchwalda o policzenie gminy Szerzyny do 3. klasy pod względem płacy nauczycielskiej.
68. Teofila Zielińska przez p. Małeckiego o dalsze subwencyonowanie szkoły sztucznych kwiatów.
69. Przełożona klasztoru pp. Klarysek w Starym Sączu przez p. Zborowskiego o subwencję na utrzymanie szkoły.
70. Jan Topolnicki przez p. Romanowicza o dodatek do systemizowanego daru z łaski dla sierót po ś. p. Karolu Iwanickim byłym urzędniku Wydziału krajowego.
71. Gminy Wola Raniżowska, Raniżowa, Stanisławskie, Mazury i Wileza Wola przez p. Tyszkiewicza o zmianę ustawy szkolnej.
72. Dyrekcyja ochronek chrześcijańskich we Lwowie przez p. Romanowicza o subwencję.
73. Ks. Adolf Wasilewski przez p. Romanowicza o zapomogę na wewnętrzną restaurację cerkwi św. Piotra i Pawła we Lwowie.
74. Stanisław Reichan artysta-malarz przez p. Struszkiewicza o subwencję celem kształcenia się za granicą.
75. Anastazy Skrebynowicz Sielecki były nauczyciel przez p. Ochrymowicza o zapomogę.
76. Krakowska Izba handlowo-przemysłowa przez p. Mieroszowskiego o przeniesienie zarządów kolejowych do kraju.
77. Włodzimierz Trylowski nauczyciel przez p. Stanisława Badeniego o zapomogę.
78. Teofil Łucki kupiec przez p. Romanowicza w przedmiocie budowy drogi krajowej ze Strzelisk do Firlejowa.
79. Błażej Druciak nauczyciel przez p. Pławickiego o podwyższenie mu płacy.
80. Grzegorz Wrzeciona redaktor gazety szkolnej ruskiej przez p. Ochrymowicza o subwencję.
81. Piotrowska Rozalia wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego przez p. Polanowskiego o udzielenie daru z łaski.